

bestemt ikke mener overhovedet er dækkende for borgernes oplevelse af det danske samfund. Jeg citerer:

»Borgerne ifalder straf, uden at elementære retsgarantier er iagttaget.«

Et andet citat:

»Ikke sjældent får man det indtryk, at det nærmest er borgeren selv, der skal bevise sin uskyld.«

Og med hensyn til civile sager anføres det, at det offentlige har en »knusende fortrinsret«.

Det er unægtelig et dystert billede, der tegnes, et billede, der må lede tankerne hen på andre samfund end det danske. Jeg mener ikke, det er et retvisende billede af borgernes retssikkerhedsmæssige stilling i Danmark – heldigvis.

I øvrigt undrer det mig, at Venstre tegner et så negativt billede af situationen, al den stund Venstre vel ikke løber fra sit medansvar for tingenes tilstand. Men måske er der tale om, at Venstre er inde i en selvransagelse i øjeblikket og nægter et medansvar for det samfund, som er vores, det danske. Det er Venstres eget valg.

Venstres forslag synes båret af den filosofi, at der er et grundlæggende modsætningsforhold mellem borgerne og de offentlige myndigheder. Den bagvedliggende tanke er vel den, at borgernes stilling skal styrkes, og at de offentlige myndigheder tilsvarende skal svækkes.

Det lyder jo umiddelbart udmærket, borgervenligt og sympatisk, men ved nærmere eftertanke kan man spørge: Bygger tanken om et grundlæggende modsætningsforhold mellem borgere og samfund, mellem den enkelte og fællesskabet, ikke på en misvisende forenkling, når vi taler om danske forhold? Naturligvis kan man finde eksempler ude i verden, hvor man kan opleve, at myndighederne optræder som systemets mænd eller kvinder imod borgerne, men det er vel ikke det billede, vi har i Danmark.

Jeg tror, at langt de fleste er tilfredse med, at det er myndigheder, der på fællesskabets, samfundets vegne sørger for at håndhæve de regler, der gælder i vort samfund. Sådan bør det vel være. Det skal vel ikke være private vagtværn eller private selskaber, der optræder som systemets, som samfundets interessevaretagere. Det bør vel være fællesskabet, altså myndighederne, der optræder på samfundets vegne.

Det vil efter min opfattelse føre til et skred i retsbevidstheden, hvis man stækker offentlige myndigheder med den virkning, at borgerne kunne unddrage sig de fælles pligter, uden at nogen griber ind over for det.

På det erhvervs-mæssige område ville det i øvrigt være konkurrenceforvridende og til skade for lovlige virksomheder, hvis andre virksomheder uhindret kunne overtræde de regler, der gælder. Det er i hvert fald ikke svært for mig at forestille mig, at en virksomhed, der f.eks. snyder med momsen, kan udkonkurrere de virksomheder, der ikke gør det.

Det samme gælder f.eks. med hensyn til miljø- og arbejdsmiljøovertrædelser. Her bør det selvfølgelig være myndighederne, der sikrer, at de fælles spilleregler overholdes, både af hensyn til den enkelte borger og også af hensyn til virksomhedernes konkurrencemæssige situation på markedet.

Min påstand er faktisk den modsatte af Venstres. Jeg finder, at det af hensyn til retssikkerheden er vigtigt at have en velfungerende offentlig sektor, der bl.a. kan sikre, at forbrydelser ikke kan betale sig.

Selvfølgelig skal der være en balance i tingene. Hensynet til et velfungerende samfund kan naturligvis ikke legitimere overgreb mod den enkelte, men som jeg sagde før, er jeg ikke enig i Venstres beskrivelse af den aktuelle situation i vores land.

Som det fremgår af det, jeg har sagt, kan en diskussion om retssikkerheden let blive en ideologisk præget debat. Det hænger sammen med, at begrebet retssikkerhed i sig selv er et noget abstrakt og luftigt begreb, en retspolitisk målsætning, som må udmøntes konkret i det enkelte tilfælde.

Jeg vil derfor her til slut forsøge at være lidt mere konkret ved i kort form at kommentere enkelte punkter i Venstres forslag.

Med hensyn til forslaget om en udvidet adgang til retshjælp kan jeg oplyse, at dette spørgsmål indgår i arbejdet i Småsagsudvalget. Som det også vil være kendt for forslagsstillerne til beslutningsforslaget, er det et tema i det igangværende Småsagsudvalg, som forventelig vil afgive sin betænkning her inden sommerferien. Denne betænkning skal danne baggrund for initiativer fra regeringens side i Folketingets kommende samling og forventes altså at foreligge før sommerferien.

For så vidt angår forslaget om at regulere forvaltning myndighedernes forhold i retsplejeloven, er det min principielle opfattelse, at en sådan regulering ikke hører hjemme i retsplejeloven. Det vil også være kendt for forslagsstillerne i kraft af de besvarelser, jeg har givet i indtil flere samråd i Folketingets Retsudvalg.